

H I R E K

NAPIREND

Julius 14. 15.

Nemzeti Színház, fél 8-kor: **Ballett est.** (Operabérlet A-B. 5.), hétfőn **Beethoven V. és IX. szimfónia.** (Operabérlet B. 5).

Széchenyi Filmszínház: fél 5, negyed 7 és 8 órakor: **San Francisco.** Hétfőn: **Urileány szobát keres.**

Korzó Mozi: fél 5, negyed 7 és 8 órakor: **Tilos a szerelem.** Hétfőn: **Kilenc muza.**

Belvárosi Mozi: 4, háromnegyed 6 és fél 8 órakor: **Walewska grófnő.**

Somogyi-könyvtár nyitva 9-től este 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9-től délután 4 óráig.

Vasárnap zárva.

Muzeum zárva.

GYÓGYSZERTÁRAK

EJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Barcsay Károly Tisza Lajos-körút 32, Bulesu Barna Kálvária-tér 7, dr. Löbl örök. bérlet: Lázár Jenő Klebelsberg-tér 4, telefon 6-63, Török Márton Cson-gráid-sugárút 14, telefon 6-01, Selmeczi Béla Somogyitelep IX. u. 489.

— Az adópengő július 14-én **13.500 billió pengő.** — 1000 adópengő **13.500.000 B-pengő.**

T. Hirdetőinkhez!

Közzöljük t. Hirdetőinkkel, hogy hirdelési tarifánk szombattól, 13-tól az alábbiak szerint változott:

Apróhirdetés hétköznap 10 szócig	200.000
Vasár- és ünnepnap 10 szócig	400.000
Minden további szó hétköznap	40.000
Vasár- és ünnepnap	80.000
Hasábhirdetés mm sora hétköznap	80.000
Vasár- és ünnepnap	160.000

adópengő.

—000—

— Időjárásjelentés. Várható időjárás vasárnap estig: Gyenge északi szél, felhőfelvonulások, valószínűleg eső nélkül, a hőmérséklet emelkedik.

— Doktorráavatás. Juhász Károly Norbert okleveles vegyész-mérnököt szombaton avatták matematikai és természettudományi doktorrá a központi egyetemen.

— Szegedi egyetem itanár a magyarországi Népegysegstudomány Ünő élén. A Magyar Statisztikai Társaság június 27-én tartott évi rendes közgyűlésén az 1946-49. évi időszakra a Nemzetközi Népegysegstudományi Unió magyarországi csoportjának és egyben a társaság demográfiai szakosztályának elnökévé választotta Schneller Károlyt, egyetemünk statisztikai professzorát. A nemzetközi összeköttetéseket is jelentő megítélésével Schneller Károly a Balás Károly v. budapesti professzor és Kovács Lajos v. államtitkár által betöltött tisztségek örökebe lépett. Ezzel Szegedet és egyetemét kitüntetés érte.

— Ortutay Gyula előadása a rádióban. Dr. Ortutay Gyula egyetemi tanár, a Magyar Központi Híradó RT elnökével franciaországi utjáról és a brüsszeli rádiókonferenciáról beszélt a rádióban dr. Pamlényi Emil, a rádió aktuális osztályának vezetője július 15-ikén, hétfőn 20 óra 20 perckor.

— Új cigaretta ára. Julius 14-iki hatállyal a következő új cigaretta-árak léptek életbe: Luxus 100 ezer, Béke 40 ezer, Béke Nikotex 45 ezer, Virginia 50 ezer, Magyar 30 ezer, Pajtás 24 ezer, Szabolcs 20 ezer, Munkás 12 ezer adópengő.

x Tanc az Ipartestületben ma, vasárnap este 8 óráig.

— Magérkezett Szegedre a szövetségi törvénytervezet. A szövetségi törvénytervezet a kereskedelem és szövetségiügyi miniszter véleményadás végett megküldötte a kamarának. A 193. §-ból álló hatalmas alkotás feljeli a szövetségi törvénytervezet egész joganyagot és az eddig több törvényben szétszórt jogszabályokat egyesíti, ezen túlmenően pedig a szövetségiügyet korszerűen szabályozza. A kamara a törvénytervezettel több értekezlet keretében foglalkozni, melyeket a közeli napokban tart meg.

Az MKP kezdeményezésére olcsó étkezdét állítanak fel Szegeden

Csak szakszervezeti véleményezésre lehet igénybevenni az étkezdét

(Szeged, július 13.) Szeged város dolgozói mind nehezebb helyzetbe kerülnek. Már nem csak a simapengő infláció, de az adópengő is. Az árakat a rossz pénzzel nem lehet rögzíteni, mert az áru különben eltűnik. A beszerzés ma valóságos művészet. Sok dolgozó a legsúlyosabb nélkülözések közepette végzi munkáját. Nem egy helyen hetenkint legfeljebb egyszer esznek főtt ételt. A helyzet tárgyalagos ismerete készítette az MKP pártbizottságát, hogy eljárjon az illetékeseknél és segítséget kérjen a rászorulóknak.

Dénes Leó elvtárs, polgármester az MKP előterjesztését megfontolás tárgyává tette és úgy határozott végül is, hogy nyilvános étkezőhelyiséget állít fel,

melyben előállítási áron kapják a fogyasztók élelmiszereket. Az étkezdét valamelyik bezárt vendéglő, vagy kávéházban rendeznék be. Dénes Leó elvtárs polgármester már a részleteket is megbeszéli munkatársaival. Az MKP előterjesztése után az az álláspont alakult ki, hogy az étkezdét azok vehetik igénybe, akiket a szakszervezet erre véleményez.

Dénes Leó elvtárs polgármester akciója igen sokat segített Szeged dolgozóin, mert nagyobb jelentőséggel bír mindennemű fizetésemelésnél és Szeged egyik legjelentősebb szociális intézménye lesz. A tervek szerint a legközelebbi időn belül már üzembe is helyezik az olcsó étkezdét.

Hogyan jutottak el Szegedig az acélkigyók: a vasuti sinek

Kocsis Sándor, a szegedi Vasutasok Szabad Szakszervezetének elnöke a százéves magyar vasut utjáról beszél

(Szeged, július 13.) Julius 15-én száz esztendeje, hogy Magyarországon Budapest és Vác között megindult az első gőzerővel hajtott vonat. Ezt megelőzőleg az ország néhány helyén csak lovasút volt. Ma száz esztendő után el sem tudjuk képzelni az életünket vonat nélkül. Hiába gyorsabb és kényelmesebb utazási eszköz az autó, elhomályosítani drágasága miatt nem tudja a vonat népszerűségét.

A vasutastársadalom volt az, amelyik a tönkretett és kifosztott országunk felszabadulása után az újjáépítés terén az élen haladt. Most is mindannyian emlékszünk, hogy egy pillanatra is megállnának munkájukkal, a dolgozók társadalmával együtt ünneplik ezt a nagy jubileumot és szeria az országban néhány órára együtt ünnepel a vasutas dolgozó az ország többi dolgozóival.

Szeged már az első tervekben szerepelt

Ebből az alkalmából Kocsis Sándor elvtársunk, a szegedi vasutasok szakszervezetének elnökével beszélünk, aki elmondta, mikor és hogyan jutottak el az acélkigyók, a vasuti sinek Szegedig. Elvtársunk előadásából nagy konturokban kibontakozik a vasut magyarországi története.

— A pozsonyi diétán 1836-ban fektette le Széchenyi és Kossuth azokat az elveket, melyek értelmében majd a vasutépítést végre kell hajtani Magyarországon. Már ebben a tervben szerepelt a Budapest—Szolnok—Cegléd—Szeged—Temesvár utvonala. Itt azonban csak az elveket állapították meg, az építkezésre akkor került sor, amikor a bürokrácia utvesztőjéből az engedély 1844-ben kikerült. 1846 július 15-én volt a nagy nap, amikor Budapest és Vác között első utjára indult az első gőzerővel hajtott vonat.

— Szeged felé a főváros 1847-ben tette meg az első lépést, amikor Budapest és Szolnok között indultak meg a vonaljáratok. A szabadságharc miatt félbeszakadt a vasutépítés és csak 1850-ben indult meg újra.

Befut az első gőzös Szegedre

Közben az osztrák államvasutak felvásárolták az „Első Gőzüzemi Vasut” néven működő magyar társaság részvényeit és „K. u. K. Osztrák Keleti Vasut” néven épültek tovább a vonalak. Végre azután 1854 március 14-én befutott Szegedre is az első vonat. Az állomás a mostani rendező pályaudvar helyén volt ebben az időben. Ezután már gyors tempóban folytak az épít-

kezések és hamarosan megépítették a Tiszán átvezető vasuti hidat is. Ez addig tartott, amíg Ausztria nem keveredett ismét háborúba. Ennek következtében Ausztria annyira eladósodott, hogy kénytelen volt a vasutársaság részvényeit a franciáknak eladni. Ettől az időtől kezdve „Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasut” néven szerepeltek a magyarországi vasutak és 1860-ban már egészen Temesvárig építették ki Szegeden keresztül a vasutvonalat.

A szegedi üzletvezetőség alapítása

— A kiegyezés után 1867-ben lettek csak Magyarországon is irányító szerve a vasutaknak. Baross Gábor akkori közlekedésügyi miniszter tervszerű és szíves munkával az idegen kézben lévő magyar vasut részvényeinek 60 százalékát felvásárolta és hosszú harc után a vasutvonalak 1891-ben magyar kézre kerültek. Ekkor létesült a szegedi MÁV Üzletvezetőség is.

A jelen

— Alig múlt két esztendeje, hogy felszabadultunk. A fasiszmus elsodorta vasuti hálózatunkat, kocsi- és mozdonyparkunkat elhurcolták az SS-bítangok és németimádó „magyar testvéreink”. A vasuti berendezések, hidak, mozdony és kocsi 90 százaléka ment veszendőbe! Ekkor állt a vasutépítés élére Gerő Ernő elvtárs közlekedésügyi miniszter és kiadta a jelszót: „Arccal a vasut felé!” Megindult a vasutépítési verseny és Gerő elvtárs fáradhatatlanul utazta az országot, mintegy megjelölésével is buzdítva a dolgozókat. A munkaverseny sikerét jelzik az elért nagy eredmények. Míg a magyarországi vasut megszerzése Baross Gábor érdeme, úgy az újjáépítés Gerő Ernő elvtárs és munkatársaié, akik éjt nappallá téve végezték rohammunkájukat. Nekik köszönhető, hogy az Államvasut ma a 100 esztendő jubileumot ilyen keretek között ünnepelehet, — mondja befejezésül Kocsis Sándor elvtárs.

Épülnek a hidak

Értesülésünk szerint az Üzletvezetőség területén lévő algyői és csongrádi hid újjáépítési munkáit javában folynak és minden valószínűség szerint ez évben el is készülnek. A Tisza szegedi vasuti hidját is újjáépítik, de erre már csak a jövő esztendőben kerül sor, mert itt egyelőre — felszerelés hiányában — a roncsok kiemelésével Alberti József.

Inflációs mese

Ma, amikor az infláció utolsó időszakát éljük, úgy látszik, végső bucsúszól ez a szomorú jelenség is megcsillogtatja a maga humoros oldalát. Két jellemző esetet mondunk itt el az infláció és az inflációs ember jellemzésére.

Néhány nappal ezelőtt egy ismert vezetőállásban levő szegedi tisztviselő bement az egyik bankba és 2500 adópengőben régi, kiscimletű bankjegyeket kért. Mondom, kiscimletűket akart — így hát csupa egymillióst, tízmillióst adtak neki. Egyre szaporodtak előtte a bankjegyek, meg végül csinos kis tizkilós csomagig távozott a bankból. Még vissza is kapott pénzből 500 adópengőnyit, mert annyi „aprót” nem tudtak neki adni. Mikor megkérdezték tőle, mire használja a tizkilósnyi papírbankót, azt felelte: most legalább egyideje van mivel megmelegitenők odahaza a reggelit, meg azután a gyerekek sem maradnak játék nélkül. Elvégre manapság miért csak a felnőttek játszanak állandóan a pénzzel...

—000—

— Antalfy elvtárs előadása a Havvárszabadegyetemen. Dr. Antalfy György elvtárs helyettes polgármester pénteken délelőtt „Szocializmus-kapitalizmus” címen igen érdekes előadást tartott a 3. honvédkerületi parancsnokság épületében rendezett honvédszabadegyetemen. Rámutatott arra, hogy a 19. század uralkodó eszméje a politikai szabadság kivívása volt, a 20. századé viszont a gazdasági szabadság kivívása. Ennek érdekében nemcsak az államot, hanem magát a társadalmat is újja kell szervezni. Nagy érdeklődés mellett ismertette a továbbiakban a szocializmus történetét és Marx munkásságát. Kifejtette, hogy Marx Károly adott először igazán érveket, igazságokat és ezáltal fegyvert a munkásszféra kezébe. Így válhatott azután Marx t. nitása a szocializmus a 20. század uralkodó eszméjévé keleten és nyugaton egyaránt. Dr. Antalfy elvtárs nagy tetszéssel fogadott előadását Erdélyi Árpád ezredes köszöntö meg a nagyszámú hallgatóság nevében, egyben bejelentette, hogy a legközelebbi előadást Dénes Leó elvtárs polgármester tartja.

x A Szegedi Újságírók és Művészek Otthona felkéri tagjait, hogy tagdíjaikat haladéktalanul fizessék be a tikkárságnál. Hivatalos órák július 15-től délelőtt 10 órától 12 óráig és délután 2 órától 6 óráig. A hátralevő tagokat az Otthon vezetősége a legközelebbi választmányi ülésen tölti.

x Előadás a zsidó hitközség nagytornáján. Vasárnap délután 7 órakor dr. Eppler Erzsé budapesti egyetemi tanársegéd „Cionizmus és arab világ” címen előadást tart. A Borochow-kör vezetősége.

— Új rovarölő szert találtak fel. Budapestről jelentik: Az egyik kutató laboratóriumban nagyjelentőségű találmány született meg. A lispei butángáz-ból sikerült rendkívül erős hatású új rovarölő szert előállítani. Az új anyag, amelyet a felfedező „G—G” anyagnak neveztek el, új utakat nyit meg a betegségek okozó rovarok és poloskák irtásában, valamint az állatgyógyászat és növényvédelem terén. A „G—G” anyag az emberre teljesen ártalmatlan. Rövidesen megindul a tömeggyártás, első sorban Nagy-Budapest szükségletének kielégítésére.

— Készülődés a Szegedi Ipari Vásár és Mezőgazdasági Kiállításra. A város letének egyik nagyjelentőségű eseménye zajlik le szeptember 14-22. napjain. Ezekben a napokban rendezi meg az Ipartestület a gazdasági Egyesület bevonásával a ipari vásárt, mezőgazdasági, gyümölcs- és borkiállítás. A rendezőség mindent elkövet, hogy a hírnévre emelkedett ipari vásár a mezőgazdaság bevonásával ezébben is tökéletesen sikerüljön. A vásár és kiállítás megrendezése nemcsak a szegedi iparosságnak és termelőknek, hanem magának Szeged városának is érdeke. A vásárral kapcsolatosan ezébben sok új problémát kell megoldani, mert rendkívül időket élünk és az emiatt támadt nehézségeket le kell küzdenie a rendezőbizottságnak, hogy a vásár sikerét biztosíthassa. Ezt mozdítja elő az 50 százalékos vasuti utazási kedvezmény is. Az Ipartestületben működő vásárlóroda az érdeklődők rendelkezésére áll és mindenféle felvilágosítást megad, jelemtékeztetéseket elfogad.

RAFFAY-étterem és kávéház

Jazz! Zongoránál Schiller Tomy

Tánc!

Étteremben: Vajas Feri cigányzenekara muzsikál